

Az öreg Szeged.

Mulatóhelyek és egyébek.

Írta: Cserzy Mihály.

(Folytatás.)

A „régí“ színháznak kedves és szép multja van művészeti szempontból is. Nemcsak itt éledtek nap- nap után az emberek lelkében az újra szárnyakat nyert hazafias érzések, hanem az ország színművészetének halhatatlan nagyjai is felejthetetlen emléket hagytak maguk után a rozoga deszkákon való fellépésükkel. Így Hegedüs Lajos, Paulay Ede, Egressy Gábor, Molnár György, Szigeti József, Latabár Endre, Follinusz, Felekyné Munkácsi Flóra, Klárné, Prielle Kornélia stb.

A magyar színészek igazi mecénása ekkor Kárársz Benő horgosi földbirtokos volt.

A mai Kelemen-utca helyén állt kávéházat *Nemzeti-szállodának* nevezték. Néhány vendégszoba is volt a kávéház mellett, ezért nevezték „szállodá“-nak. Csinosan berendezett és szakszerűen vezetett kávéház volt ez is, azonban az akkori társadalomnak már sok volt a megszokott *Arany-oroszlán* és *Hungária* mellett nem volt képes fönnállni. Az árvíz előtt pár évvel megszűnt.

A másik kávéház az Oroszlán (most Tömörkény István) utca és Nádor-utca sarkán volt. Ott, ahol a háború előtt lebontott apró házak helyén a *Városi zenede palotája* árván maradt telke éktelenkedik, senki által meg nem látott szemétdombjaival. Ezt *Kávétörzs*-nak nevezték. Arról volt nevezetes, hogy a Polgár- és Margit-utcák táján székelő és 1829-ben *Fadgyas Pál* ügyvéd elnöklete alatt alakult *Szegedi Kaszinó* ide helyezte át „hivatalos“ helyiségét, a kávé részéről történt azzal a kikötéssel, hogy a tagok kötelesek törzsvendégként a kávéházba járni. Ez a kávéház a múlt század 40-es éveiben a „Nemzeti“ szállodánál jelentkező betegség folytán szintén megszűnt. A Kaszinó ekkor árván maradt. De nem sokáig, mert *Wöber* György főbíró, ki később a pozsonyi országgyűlésen, mint szegedi követ szerepelt, új és alkalmasabb helyet talált a Kaszinónak, mely ekkor, hogy megkülönböztesse magát a *Felsővárosi társalkodási egyesület*-től, melyet általánosan *Kis-Kaszinó*-nak nevezték, *Szeged-belvárosi kaszinó* címet vette föl és a „kellemes és hasznos olvasás mellett a nemesebb társalkodást és az egyesület körén kívül a közmulatságok sikerére és a nemzeti színészet előmozdítására hatni“ — tűzte ki alapszabályszerű céljául. Ennek meg is felelt az egyesület, mert a *Hazai és külföldi tudósítások*, a *Tudománvos gyűjtemény* folyóiratra és több német lapra előfizetett a vezetőség és *Wöber* után következett *Götz* János új elnöknek első dolga volt a billiárd- és mist-asztaloknak beszerzése. A német lapokra való előfizetést ugyan nem lehet felróni, mert hiszen akkoriban magyar újság alig volt még a fővárosban is és a Szegeden domináló uricsaládok legnagyobb része német származású (de magyar érzelmű) volt.

(Folytatjuk.)

Találgassunk.

— Ékezet változtatással így is lehetne: *Találgassunk*. Majd elvállik, melyik lesz a jobb.

Először csak találgassunk.

Ha így lenne, akkor ugy volna; ha valaki így tesz, akkor úgy jár. Mert az élet még a megérthetetlen következtelenségekben is következetes. Csak a rövidlátók, a hamaremberek, a mohón jóllakni-akarók, a mostra nézők nem látják ezt.

— A folyót mesterséges uton el lehet vezetni, de arra kényszeríteni, hogy medrében visszafelé folyjon, lehetetlen. Ez természeti törvény, mondjuk igazság. Mert a kettő nem mindegy. *Az igazság mindig törvény, de a törvény nem mindig igazság.*

— Külső és belső ellenségeink felednek egy másik igazságot is: az egész nagyobb, mint az egésznek egy része. No-no! Itt már kezd a kréta körül baj kerekedni. — Talán az is megközelíti az igazságot, hogy az életfogytára ítélt rab is minden nap várja a szabadulást. A buza akkor lesz erőteljes, ha egész télen nehéz hórétteg nyomta. Megedzódik, megizmosodik, igazi öntudatos, kemény, acélos magu magyar buza lesz s belőle az a finom fehér liszt, amit még a párisi pék is ismer. *La farine d' hongrois . . . No de csitt . . . csak mindent rendjén, sorával, mert az élet nem találgat. Mindenben következetes, még a visszafizetésben is. Még akkor is, ha azt bossznak nevezik.*

— A rész nagyobb, mint az egész s így természetes következményeként egészé lenni törekszik. — Szent Isten! micsoda tánc kerekedik, mikor azok a mondvaesinált egészek utra kelnek a rész szívószervibe. Beállik az majd viharok is.

— Az ország határán túl pöffeszkedő ellenségeink ne féljenek tőlünk. Gyengék, kicsinyek vagyunk, nem bántjuk mi őket. Ha akarnók se tuduók. Mivel? Hisz még piszkafánk sines, azt is tőlük vesszük. Csak növekedjenek világhatalmi nagyságukban, mint a „rana rupta“. Varju meg holló van elég. Ebből adunk kölesön az eltakarításhoz.

— Az ország határain belül lapulóknak, ezeknek a másikkal hamarevőknek pedig állunk elébe. Megélezzük az ősi fokost s majd, ha végkép elfogy a magyar birkatürellem: csak a fejét komám! Egy kis fergeteg lesz. Pusztul a férgese. De tisztul a levegő. Mi pedig, ha egyéb dolgunk nem akad, majd csupa szeretetből csak tovább veszekszünk egy pohár bor erejéig.

Türellem magyarok, rendbe jön minden. Csak találgassunk ki egy-egy igazságot s jó magyar borssal, paprikával találgassuk fel.

Góbé.

Hirdessen az UJ ÉLETBEN.

Legelőnyösebb hirdetési árak,
biztos siker!

Hirdetési árak: Egész oldal 1500 kor., féloldal 750 kor., egytized hasáb 75 kor., ennek fele 35 korona. Tíznel többszöri leadásra: 20% engedmény. Szövegközött kétszeresek az árak. Szalaghirdetés 150 korona. Kommunikék sora 20 korona.